

Elofizetési díj:

Egészévre 4 ft., Félévre 2 ft., Negyedévre 1 ft.

Hirdetmények:

3 hasábos petítor egyszer 9 kr., többszöri hirdetésnél 7 kr., Bélyegdij 30 kr.

Nyilttár petítora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét illető közlemények a szerkesztőséghez küldendők.

Bérmentelen leveleket csak ismert kezekből fogadjunk el.

Kéziratokat nem küldünk vissza.

A Zalamegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Gyümölcsészet.

I.

Kit a sors azon szerencsés helyzetbe jutott, hogy egy termőképes gyümölcsös birtokában van, vagy ki ilvest szorgalom, kitartás és szakismeret mellett létesíteti birt: csak az képes megbírálni egy okszerűen rendezett és kellőleg gondozott gyümölcs-telep mily sok oldalú hasznót és élvezetet nyújt. S mégis hazánkban a gyümölcsfa tenyésztésre minden tekintetben alkalmas, sőt előnyös tulajdonságait figyelembe véve, nem lehet eléggé sajnálni, de egyszerűen a felett bámulni is, hogy különösen a köznép a gyümölcs tenyésztést természetszerű ösztöne alapján is fel nem karolta, csak annyira is nem fejlesztette, mint a közel szomszédos Steyerországban létezik, honnét évenként roppant mennyiségű almával árasztják el vidékünket, s eljlesztő összegű pénzt visznek ki tőlünk oly cikkért, a melyet mi jobb minőségben és nagyobb mennyiségben valószínűleg olesóbban is állíthatnánk elő; kiadás helyett azt nevezetes jövedelmi forrássá változtathatnánk.

Tekintsük meg akár mely kisbirtokosnak, vagy szellérnek belsőségét, száz közül talán egyet sem fogunk találni, kinek udvarán, vagy kertjében több, kevesebb gyümölcsfának hely nem volna, s hol jelenleg dudva, gaz és szemet burjánzik. Az ily haszontalan parlag részesekéket országsszerte összeszámítva, bizonyosan egy kis takaros birodalom kerülne belőle. Képzeljük már most, ha mindezen használatlan területecskék kellő számú gyümölcsfával beültetve volnának, hány millióra menne ezeknek száma, s mennyire rugna az ezekből vonható évi jövedelem.

A gyümölcsészet terén dicséretes buzgalommal és sok szakismerettel működő szak férfaink a gyümölcsfa tenyésztés tekintetében igen sokat tettek, fáradságaik örvendetes eredményt eléztek elő, de még mindig igen messze állunk attól, hová hazai gyümölcsészetünk emelhető.

A hatóságoknak törvény szerinti kötelessége e részben kényszerítőleg is hatni; a gazdasági egyesületek pedig csak úgy felelnek meg hivatásuknak, ha a gazdaságot ezen jövedelmező ágát is figyelemre méltatva, azt buzditással, anyafának, és jobb fajú oltó ágaknak kiosztásával, gyakorlati oktatással is előmozdítani törekednek.

Igen szépen és találóan mondta B. Nyáry Gyula „a kertészet a mezei gazdaságnak költészeté” — s mert valósággal így van, bátran állítjuk, hogy a költészet ezen nével foglalkozók még erkölcsiükben is szelidülnek, nemesülnek. Ha tehát a gyümölcsészetből oly roppant anyagi haszon nem mutatkoznék is, ezen erkölcsi nemesebb indok elégséges arra, hogy a gyümölcsészet terjesztésére, emelésére az állam, a hatóságok, arra hivatott testületek és egyesületek kitelhetőleg hassanak, de minden egyes honpolgár is teljesítse mindazt, mit a köző, felebarátjának, de önmagának érdeke és haszna is megkíván; amnyivalinkább mert nincs a gazdaságnak ága, mely hasonló területen oly nagy jövedelmet hozna, mint a gyümölcsészet.

A községi faiskolákról szóló cikkeinkben elmondtuk, miszerint a gyümölcsfa tenyésztésnek a nép körében leendő megkedveltetésére legelső és legszükségesebb teendőnek tartjuk, hogy az elemi iskolai tanoncok abban szakszerű oktatást, gyakorlati utmutatást nyerjenek, nemcsak azért, hogy ez által alkalmuk legyen azt elsajátítani, de legfőképen azért is, hogy a nép

ez által a gyümölcsésznak barátjává váljék, s a növendék fákön gyakorolni szokott pusztítási vad hajlama kiirtassék.

Ezt most is mindenek felett hangoztatjuk, a felhozott indokokból, de közérkölciség tekintetéből is. —

A tárgy fontossága, anyagi és erkölcsi tekintetek alá eső jelentősége miatt is kell, hogy a legfőbb hatóság is azt felkarolja, kitelhetőleg előmozdítsa; e részben hasznosnak, sőt mellőzhetetlennek véljük: nevezzen a kormány minden egyes megyére biztost, ki a helyi viszonyokat jól ismeri, de egyszersmind a gyümölcsészetben is oly elméleti és gyakorlati szakavatottsággal bír, hogy a megyét amnyiszor amennyiszor beutazva, a községi faiskolákról a helyszínen szerezzen magának tudomást, a tapasztaltakhoz képest intézkedjék, vagy jelentsen; a kezelő tanítókat oktatással, utbaigazítással támogatassa.

Talán a megyei közigazgatási bizottság mellé kinevezett gazdasági előadókat lehetne ezen megbizással felruházni, amnyiben képesek ezen feladatnak is megfelelni.

Hogy a terjesztésre méltó nemes gyümölcs fajoknak beszerezhetését könnyítsük, tudatjuk a közönséggel, miszerint az alábbjegyzett fajokból oltó ágakat kaphatnak mind azon megyebeli néptanítók, — a mennyire kerül mások is, — kik február hónap végéig e lapok szerkesztőségénél a végett jelentkezni fognak, világosan kitéve nevüket, lakhelyet, utolsó postát, ugy a kívánt mennyiséget. — Az oltóágak ingyen adatnak, a csomagolásért díj nem számítatik, a megrendelő egyedül a postabért fizeti. —

Almafajok.

Aranyka (gulderling) sárga, hunyadi. *Borsdorfi csikos ananás eper zamattal*, *Brazíliai*, *Cábil* sárga, fehér, piros téli, virág. *Csikos róza alma*, *Eper alma*, *Imperial magnifiqué*. *Málna alma*. *Masáncké-nemes*. *Oszibor-alma*. *Pogácsa piros*. *Pepping* angol arany, London. *Valisi citrom*. *Reinette* Ananás, Arany, Angol kórodai, Breda, Canada (nagy angol), Deák Ferenc egyszínű, kormos, Diadalmas (R. triomphante), Diel, Francia kormos nagy, Francia nemes, Gyöngy, Hollandi arany (Goldmohr), Muscat, Orleans, Orosz (R. Rousse), Szegedi, tündöklő. *Tafota* fehér. *Téli arany Parmén*. *Török Bálint*.

Körték.

Aári fontos (konyhai faj), *Arany körte* (Ducatenbiri), *Bergamotte* Crassange, hollandi, keveron páratlanja, pünkösdi, téli piros. *Colmar* manna, tüskés, passe musque. *Hermán körte* zöld, csikos. *Esperest téli*. *La Comparette*. *Nyári tüskőnc* (Sommerdorn), *Saliburg*. *Simon Bouvier*. *Szép és jó*. *Vadász körte*. *Vadonc* Chaumonti, mottéi. *Vajonc*: Argenson, Bretonneau, Capiamont, Császár körte, Diel, Ferdinánd korona örökös (Hardenpont), Isembart, Napoleon, Sándor orosz czár (Bosc kobak).

Cseresnye.

Büttner ropogós fekete. *Groll fekete*. *Lauermann*, *Májusi fekete*. *Nagy sárga ropogós*. *Szép molnárné*. *Tarka hólyagos*.

Meggy.

Spangol. *Kora királyi keserű* (amarelle).

Szilvák.

Coz arany cseppje. *Mirabella* apró sárga, nagyobb sárga. *Reine Claude* zöld, pettyes sárga, kék. *Kajsi szilva* sárga (apricosen pflaume).

Jövő számunkban közlendjük a közelgő tavasz kinyíltával szükségessé váló teendőket.

A Muraköz ünnepe.

Mikor Vuchetich zágrábi kanonok és horvát képviselő a magyar országgyűlésen elmondta nevezetessé vált, de különös fontosságot nem igénylő beszédét: nem is sejtettük volna, milyen derék következményeket rejtett az magában; pedig ma már elmondhatni, hogy az az egyszerű, s a felszólalóra egy kis vihart előidéző szó-

noklat Muraköz történetében epochális értékű marad, s hogy a muraközi népiskolák ügyének új, régtől fogva ohajtott korszakát szenteli fel. — A felidézett vihar nem volt ugyan vehemens természetű, úgyszólván csak egy pohár vízben dühöngött, mindazonáltal megüstította — noha egyelőre csak részben — a muraközi légkört, mely a magyarul sőt magyarul érzők mellett úgy kimoztta, akár csak a büntudat. Hát miért is ne szílhata az ember magyar kenyér mellé egy kis üdítő, életető magyar levegőt? —

Köztudomású dolog, lapunk is többször említette, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr ó excellenciája egy országos bizottságot küldött ki a muraközi népiskolák ügyének megvizsgálása céljából, melynek élére Gönczy Pál miniszteri tanácsos úr ó méltóságát szemelte ki, s hogy ebbeli tapintata kitünő volt, igazolják az eredmények is.

A bizottság ülésezését január 29-én kezdte ugyan meg, de annak tevékeny elnöke, Gönczy ó méltósága már 26-án megérkezett Csáktornyára, hogy az állami tanítóképzede építésének függőben maradt kérdését megoldja, s alapos információt szerezzen a viszonyokról. A d. u. 4 órai vonattal érkezett s az indóháznál a képezde tanári kara, valamint a helybeli polgári és elemi iskolák igazgatói fogadták ó méltóságát, ki egész itt léte alatt Samu József képezdei igazgatónak volt szivesen látott vendége. Megérkezte után azonnal fogadta a képezdei tanári kar tiszteletét, s hosszasan társalgott a testülettel, melynek tolmácsa és vezetője Samu J. igazgató volt, ki meglepő szavakban üdvözölte ó méltóságát.

Másnap megyénk ügybuzgó tanfelügyelője, tek. Krób Pál úr társaságában az előadásokat látogatta meg a magas vendég, s teljes elismerésének adott kifejezést a tapasztalt előmenetel fölött; majd az igazgatótanácsot hívta össze értekezletre, melyen az intézet magán ügyei kerültek tárgyalás alá; ebéd után pedig, melyre tanfelügyelő uron kívül a képezde tanárai is hivatalosak voltak, az igazgatótanács tagjait látogatta meg ó méltósága. — 28-án d. előtt ismét értekezletet hívott össze, az igazg. tanácsal és tanárikarral egyetemben vévén tárgyalás alá a m. közt. kormány 1882. január 1-én 1 sz. a kiadott nagyfontosságú rendeletét, mely a képezdei tanítás gyakorlati iránya felől intézkedik; a délután folyamán pedig a polg. iskola tantestületének tiszteletét fogadta és jelen volt a képezde által rendezett Deák-ünnepélyen, mely a „haza bölése” halálának évfordulója alkalmából tartott, s melyen Samu József igazgató emlékedett szellemű és nagyszabású emlékbeszédet tartott Zalamegye legnagyobb fiának dicsőítésére, Belányi Tivadar képezde tanár pedig alkalomszerű felolvasást tartott a hazaszeregettről, végül a „Szózat”-ot énekelték el a képezdei ifjuság négyes kara.

Ugyanezen napon vizsgálták meg a megyei közigazgatási bizottság küldöttéi a helybeli polgári iskola helyiségét is, s azt egészségi helyzetben célszerűtlennek constatálták. — Emec sajnos állapot az állami képezde épületének küszöbön levő fölemeltetés után lesz megszüntethető, midőn a Zrínyi-vár újból befogadhatja a polgári iskolát.

Hétfőn, 29-én ült össze az országos bizottság a képezde tanácskozó termében Gönczy Pál min. tanácsos úr ó méltósága elnökléte alatt, hol megjelentek Zalamegye fő- és alispánja, a Muraköz két szolgabírája, Bessenyei, Urvány és Veszter orsz. gyűil. képviselők, Vuchetich zágrábi kanonok és orsz. gyűilési képviselő, Krób Pál kir. tanfelügyelő, végre Szele c. kanonok. Itt a megyei közig. bizottsághoz már benyújtott, s lapunkban is közölt jelentés vétetvén alapul, constataltattott, hogy a muraközi 8000 tanköteles gyermek közül 5000 nem részesül iskolai oktatásban, s az iskolába járó 3000 tanuló igen jelentékeny része is csekély, vagy semmi eredményt sem tüntet fel. Az egész Muraközben, tehát 16—17 mfdön mindössze 5 jó iskola említhető.

Az iskolai épületek ügyét tárgyalva, az adott információk után úgy találta a bizottság, hogy azok jobbra képtelenek a tankötelesek befogadására; miért elhatározott, hogy amint az időviszonyok kedvezőbbé válnak; a bizottság egyenkint meg fogja látogatni a muraközi iskolákat, hogy a helyszínen biztos meggyőződést szerezzen az orvoslandó hiányok, s illetve a helyi viszonyok felől. Egyelőre csak néhány község jelöltetett ki, melyeket azonnal meg fog látogatni Gönczy ó méltósága a megyei kir. tanfelügyelő úr, a zágrábi érsekiség két képviselője és szolgabírák kíséretében.

Miután a tanítók jelentékeny része nélkülözni a kellő képzettséget s a magyar nyelvet nem beszéli: ezek számára a nagy szünidőben Csáktornyán magyar póttanfolyam tartása határozottat el, melyre mindazok kötelezendők, akik koruk által nem nyujtanak arra, hogy még huzamosabb ideig működnek e pályán; ellenben az idősebb tanítók türendők mindaddig, míg elegendő

számú alkalmas tanító kerül ki a képezdéből. A magyarul nem tudó tanítók mellé magyar segédtanítók rendelendők.

Igen fontos és nagy horderejű határozat még az is, mely a tankönyvek iránt intézkedik; nevezetesen, elrendeli, hogy az eddigi horvátszemlői és nyelvű tankönyvek helyett magyarszemlői és muraközi horvát nyelven írott könyvek használtassanak. Ugyanis constátáltott, miszerint az eddig használt tankönyvek horvát nyelvezetét csak olyan nehezen tanulja meg az a muraközi gyermek, mintha éppen magyarul volna írva; lévén a muraközi és a valódi horvát nyelv között nagy különbség.

E pontnál lehetetlen meg nem emlékezni a bizottság kebelében nyilvánult lelkesedésnek ama nyilatkozatáról, mely szerint Bessenyei Ernő orsz. gy. képvis. úr egymaga 10 községet ígért ellátni magyar szemlői iskolai könyvekkel; a jó példa csakhamar követőkre is talált. — A bizottság népszerűségéről s a reformok utáni sovárgásról tesz tanúságot az a 7 község is, mely ünnepélyes küldöttséget menesztett a bizottság elnökéhez, kérvén hogy gyenge lábán álló iskoláikat vegye az állam oltalmába.

Íme, a fontosabb határozatok. — Ezekből, s még sok másból is meglátszik, hogy a bizottság ülése, oly figyelmes és tapintatos vezetés mellett, mennyi üdvölyt eredményezett. A legközelebbi tanévben néhány állami iskolával több lesz Muraközben, s ez csak a kezdet kezdete. A tanítók és tankönyvek magyarosodásáról is gondoskodva van, ez pedig a vége annak a szellemnek, mely 70 ezer muraközi magyart minősített horvátta.

Az országos bizottság 30-án oszlott fel, Gönczy ő méltósága is ekkor vett búcsút Csáktornytól. Krób P. kir. tanfelügyelő úr kíséretében indulván körutra, hogy néhány iskolát szemügyre vegyen. Távozásá előtt fogadta a képezdei tanárok búcsútiszteletét, s az intézeti növendékek éljenek közt, kik megérkezésekor is üdvözlő karénnel fogadták, elégedetten hagyta el megkedvelt szállását.

Kisérje az Ég áldása, és tartsa meg drága életét a magyarok Istene igen soká legszentebb ügyünk, a népnevelés javára és díszeré!

Belányi Tivadar.

A helybeli önk. tüzoltó egyesület közgyűlése.

Társadalmi életünk egyik beteges állapotának tekinthetjük, hogy habár jótékony célú egyesületeinket az egyesületbe való lépés s a tagsági díj pontos lefizetése által támogatjuk is, ami által lehetővé tesszük, hogy az egyesületek az általuk kifizetett nemes célokat többé kevésbé meg is valósíthassák; de a társulat ügyei csekély érdekek bírnak a legtöbb tag előtt.

E közönységek kifolyása azután azon szomorú körülmény, hogy ha az alapszabályokhoz szigorúan ragaszkodva kívánomk meg a közgyűlés határozatképességéhez szükséges tagok jelenlétét, úgy a legtöbb egyesület — legalább az első ízben egybehívott közgyűlést ritkán tudná megtartani.

Szerencsése azonban az egyesület vezetésével megbízott férfiaknak, hogy az alapszabályokban megvan a mentőszó ama szakaszsal, hogy ha a tagok csekély száma miatt a gyűlést nem lehet megtartani, 14 nap alatt új gyűlést hívandó össze, mely az előző gyűlésre kifizetett tárgyak felett érvényesen határozhat, tekintet nélkül a megjelent tagok számára.

Igy vala tüzoltóegyesületünk is. A január hó 14-ére egybehívott közgyűlés tárgyai felett csak a második ízben (január hó 28-án) tartott közgyűlésen intézkedhettünk.

A jelen voltak száma 50—60-ra tehető. Sajnos, hogy e szám legnagyobb contingensét a tüzoltó csapat tagjai képezték, míg a pártoló tagok közül alig volt jelen 15—20.

A gyűlést Boschán Gyula e. alelnök nyitotta meg következő beszéddel:

Tisztelt közgyűlés!

Egy év telt el azóta, hogy a közbizalom a zala-egerszegi önkéntes tüzoltó egyesület élére tek. Szeghő István urat emelte.

Együletünk életében ezen lefolyt év mindig emlékeztet fog maradni, mert az egész ország tüzoltói előtt ezen évben adtuk bizonyosságát annak, hogy bátran sorakozhatunk az ország bármely tüzoltó egyesülete mellé. — Ezen évben tartotta az országos tüzoltói szövetséget VI. közgyűlést városunkban, mely közgyűlés a tüzoltói szerek országos kiállításával is egybe volt kapcsolva. — Nagy és nehéz feladat volt részünkről arra vállalkozni, hogy a közgyűlés itt tartassék meg s ha az igazat be kell vallanom, mi önmagunk sem bíztunk abban, hogy e nagy feladatnak méltóan meg fogunk felelni. Csakis oly elnök vezetésével, a ki fáradhatlan buzgósággal, lankadhatlan erélyvel működött a kifizetett cél megvalósítására, sikerülhetett kivinnünk azt, hogy az egész országból összesereglett vendégeink teljes megaláztatással és hálás emlékekkel távoztak innen. — Mindezt uraim önkön nagyon jól tudják és éppen ezért indokoltnak tartalom a meglepetés kifejezését a fölött, hogy ma, évi közgyűlésünk megtartásakor engemet és nem azon egyént — kit egy évvel ezelőtt elnökünknek megválasztottak — látnak itt az elnöki széken.

Szomorodott szívvel kell kijelentnem, hogy szeretett elnökünk Szeghő István, miután a nagy és terhes munkát mindnyájunknak legnagyobb megaláztatással befejezte, a mult év vége felé elnöki állásától visszalépett és hogy a választmány minden rábeszélése dacára is ezen elhatározásánál megmaradt.

Tudom, nekem mint alelnöknek az lett volna kötelességem, hogy rögtön a közgyűlést elnök választása céljából összehívjam. — Ezt nem tettem, nem pedig azért, mivel — talán szerénytelenség nélkül állíthatom, — gyenge tehetségem mellett is képesnek éreztem magamat, az ünnepélyek után a folyó ügyeket elintézni. — A fő indok azonban, mely engem eljárásomban vezé-

relt, az volt, hogy a rendes évi közgyűlés nek küszöbén nem akartam egyletünket a választásokkal egybekötött izgalomnak kiténni. — Ezeket kívántam saját méntségemre felhozni s most uraim legszívesebben üdvözlöm önöket és a közgyűlést megnyitottam nyilvánítom.

A tárgysorozat első pontját az évi jelentés képezvén kérem a t. jegyző urat, szíveskedjék azt felolvasni.

Eljenzéssel fogadott beszéd után Udvardy Ignác e. jegyző felolvassa az 1882. évről szóló jelentést.

A közgyűlés hogy a n. é. közönységet az egyesület működéséről tájékoztassa, a felolvasott jelentést a helyi lapban közzététetni határozta*.)

A tisztújítás megkezdése előtt Boschán Gyula ur meleg szavakban emlékeztetvén meg Szeghő István volt elnök urnak az egyesület érdekében kifejtett fáradhatlan ügybuzgóságáról, indítványozza, hogy a szokásos formát t. i. szavazatszedő bizottság kiküldését mellőzve, öt elnöknek válassza meg.

A közgyűlés a tett indítványt lelkesedéssel fogadta el s Szeghő István urat egyhangulag elnöknek megválasztotta.

A megválasztott következő lelkes szavakban köszönte meg a benne helyezett bizalmat:

Tisztelt közgyűlés!

A megtiszteltetés a közbizalom nyilvánulásának tekintem, melynek engedelmeskedni kötelesség; emel-fogva azt köszönettel elfogadom.

Tudom, hogy a megtiszteltetés nem igénytelen személynem illeti, hanem azon bár csekély eredményű, de őszinte és őznetlen buzgalom kifolyást képező szolgálatakat, melyeket az egyesület érdekében és javára teljesíthetni szerencsés válok.

És ez igen jól van így! A közügyeknél soha se tekintünk az egyént, hanem az ügyet magát és azt, hogy az egyén mennyiben igyekszik azon ügy érdekeit előmozdítani és szolgálni.

A nyár folyamán felmerült némely sajnós események következtében kénytelen válok az egyesületben viselt elnöki tisztemről lemondani és az egyesület ügyeiben való közvetlen működéstől egyelőre visszavonulni.

Engedjék meg önök, hogy a közbizalom azon egyhangú nyilvánítását, mely csekélységemet az egyleti ügyek vezetésére ismét meghívni szíveskedett — (a nélkül, hogy recriminálni akarnék) — az egyesület által nekem nyújtott elégtelnek tekintsem és azon kérést intézzem önökhöz, hogy legyenek szívesek a jövőben mindig csak egyesületünk érdekeit szem előtt tartva, kölesönös egyetértéssel egyesített erővel egyesületünk felvirágzására közreműködni. En részemről kész vagyok a történeteket fedelni és csekély tehetségem összes erejét, az elvállalt tisztség kötelemnek pontos betöltésével egyesületünk magasabb céljainak lehetőleg elérésére, vagy legalább megközelítésére szentelni.

Végül hivatkozva ama körülményre, hogy alkalma nem volt évi jelentést előterjeszteni, ez okból most teszi azt s felolvassa elnöki jelentését, mely a helyi lapba az egyesület jelen nem volt tagjainak, úgy a n. é. közönységnek tájékoztatása végett közzétetni határozottat.

A jelentés egész tejedelmében a következő:

Tisztelt közgyűlés!

Együletünk tevékenységét a lefolyt évben a magyar tüzoltók VI. országos közgyűlésének és ezzel egybekötött ünnepélyeknek rendezése vette legfőképpen igénybe. Ez okból közvetlenül az egyesület belügyeinek gondozása és anyagi viszonyainak javítása tekintetében kevés törtenhetett csak. Azonban megnyugtatóan kijelenthetem, hogy habár nagyobb mérvű javítások nem eszközölthettek is, hátramaradás, vagy visszaesés még sem történt s különösen az egyesület pénzügyei adósságtörlesztés által határozottan javultak.

Azt hogy az országos ünnepély — leszámítva némely kisebb rendtelenséget, melyek leginkább a kellő erő hiányának róhatók fel — fényesen sikerült, hogy a mult évi augusztus 11—14. napján megjelent kedves vendégeink országszerte teljes megaláztatással nyilvánították és Zala-Egerszegről a legkellemesebb és legszebb emlékeket vitték magukkal, hogy végre egyesületünk, ezen ünnepélyek alkalmával, életképesnek és az ország jobb tüzoltó egyesületeivel egyenlő színvonalon állónak bizonyult, — nem szükséges bővebben fejtegetnem, még kevésbé bizonyítanom; — ezt önök mindnyájan jól tudják és az akkor megjelent fővárosi és vidéki lapok közleményeiből mindenki kellő meggyőződést szerezhet magának mindezekről.

Legyen szabad ez alkalommal s e helyről köszönetemet kifejeznem első sorban egyesületünk védnökője Tarányi Ferencné sz. Rieffel Mária bárónő öngyűlése és férje tek. Tarányi Ferenc ur irányában, kik egyesületünk iránt oly sokszor és különösen ez esetben oly hálára méltó bőkezűséget tanúsítottak; — továbbá Z. Egerszeg mezőváros t. tanácsa irányában, hogy 1000 frtnyi adománnyal az országos közgyűlés, valamint ezzel egybekapcsolt ünnepélyeknek Z. Egerszegen megtartását biztosította és elősegítette. — továbbá a t. korszorhölgyek irányában, kik megjelenésükkel az ünnepély fényét emelni szíveskedtek; végre Z. Egerszeg városának összes lakossága, polgárai és hölgyei irányában, kik edes hazánk minden részéből összesereglett tüzoltó bajtársainkat és vendégeinket oly igaz magyar vendégszeretettel részesíték, hogy azokra nézve a körünkben töltött napok örökre emlékeztetése és felejthetetlen maradtak.

Kedves kötelességemnek tartom ezuttal derék tüzoltóink úgy a tisztikar, mint az egész csapat, irányában elismerésem és köszönetemet nyilváníthatnom, kik mindnyájan megfeleltek a beljükhöz helyezett bizalomnak és a gyakorlat alkalmával működésük a jelenlét fővárosi és vidéki tüzoltók teljes megaláztatását vívta ki.

Együletünk működő tagjai sajnósan érezték eddig azt, mikép betegség, vagy tüzvész alkalmávali szerencsétlenségéből származott munkaképtelenség esetén csak önma-

*) Tárgyalmas miatt az évi jelentést lapunk legközelebbi számában közöljük. Szerk.

gukra támaszkodhatnak, saját vagyonukra, esetleg könyöradományokra vannak utalva, mert egyesületünk eddigelé nem volt oly vagyoni helyzetben, hogy tagjait ily esetekben segíyezhetne volna.

Többször történt kísérlet arra, hogy ezen viszály állapot javításék, — de eredménytelenül.

Az országos tüzoltó-ünnepély végre előidézte a kellő pillanatot és én igyekeztem azt lehetőleg felhasználni.

Az ünnepély rendező bizottság, indítványomra, elhatározta, hogy az országos közgyűlés alkalmával egyesületünk betegsegélyezési alapja javára sorsjátékot fog rendezni.

A mnlgu m. kir. pénzügyminiszterium ezen jótékony célúnak felismert sorsjátéknak bélyeg és lotto-díj mentesen leendő megtartását engedélyezte s a kisorsolás mult évi augusztus 13-án megtartott.

Az eredmény nem valami fényes ugyan, mely körülmény a rendelkezésre állott idő rövidségében s a közönységnek számtalan jótékony célú sorsjátékjegyeivel való elárasztásában leli indokolását, — de annyi minden esetre kétségtelen, hogy a zala-egerszegi önk. tüzoltó egyesület betegsegélyezési alapját megteremtetem sikerült; — a többi vagyis az alap gyarapítása az időtől, a viszonyoktól, az önk és a közönység pártoló közreműködésétől függ.

Némely függő kérdések és ezideig be nem folyt követelések miatt számadásomat ezuttal még nem terjeszthetem ugyan elő, de annyit ma már bizton állíthatok, hogy a betegsegélyezési alap ma a zala-egerszegi takarékpénztárban elhelyezett 700 frt tőkéből, továbbá csak a napokban kezeimhez érkezett 100 frt készpénzből és 300 frt kétségtelen és valószínűleg befolyandó követelésekből, tehát összesen 1100 frtból áll — — sőt alapos reményem van arra, hogy még a künn levő követelések befolyása, a megmaradt nyereségy tárgyak s egyéb ingók értékesítése következtében tőkénk 1—200 frtal szaporodni is fog. Adja Isten!

Méltán a hálátlanság vádját vomnam magamra, ha ezuttal arra nem kérem önöket, hogy közösen nyilvánítsuk köszönetünket Zalamegye tek. Farkas Dávid ur és neje szül: Fűzik Mária öngyűlése 50 frtnyi, tek. Handler István ur 30 frtnyi, valamint a megyei és városi t. uri és hölgy közönység irányában, kiknek névsora az adományok leírásával együtt a helyi lapban akkor részletesen közölve volt, kisebb-nagyobb összegű készpénzből és nyereségy tárgyakból beküldött női kézimunkákból, díszművekből s egyéb tárgyakból álló nemeslelkű adományaikért.

A tisztelt közgyűlés, esetleg megbízása folytán a választmány bölcsessége fog ezen alap miként leendő kezelése iránt intézkedni, mert eddig ily alap nem lévén, alapszabályainkban erre vonatkozólag rendelkezés nem foglaltatik.

Egyébként fentartom magamnak e tekintetben indítványomat a közgyűlés folyamán előterjeszthetni.

Nem vélek csalódnai, ha azt hiszem, mikép a lefolyt év egyesületünk életében mindaddig emlékeztet leendő, míg az egyesület létezni meg nem szűnik és úgy mi magunk, mint azok, a kik később ezen egyesületben helyeinket elfoglalják, kegyelettel fognak visszagondolni ama kellemesen eltöltött napokra, melyek egyesületünk anyagi és erkölcsi gyarapodását is eredményezték.

Ezekután csak rövid ideig óhajtom igénybe venni szives türelmüket, azért, hogy két kérést terjeszthessek elő.

Az egyik az, hogy legyenek szívesek önök engemet egyenként és összesen támogatni abban, miszerint csekély erőmmel egyesületünk ügyeit kellően vezethessem és oly fokú virágzásra emelhessem, melynek elérése azt hiszem mindnyájunk forró óhaját képezi; mert a legbuzgóbb akarat és törekvés is sikertelen marad, a legkiválóbb erő is kifárad és tehetetlenné lesz az egyesület, ha magára hagyatják, míg az egyesült igyekvés és többek vállvetett közreműködése biztosan eléri a kifizetett célt és leggyakrabban nem is remélt eredményre vezet.

A másik pedig az, hogy tekintse az egyesület minden tagja az egyesület érdekét saját érdekének, igyekezzék azt minden lehető módon ápolni, előmozdítani, és megővni, végül a tüzoltó intézmény minél tágabb körben leendő elterjedésére — egyleti tagok szerzése által — közre működni. Ha minden egyes tag saját körében eleget tesz ez irányban kötelességének, egyesületünk eddig még el nem ért magaslatra emelkedik. Legyen szives tehát ki ki barátai és ismerősei körében pártoló és különösen működő egyleti tagokat gyűjteni, mert kifizetett nemes elcunkat csak úgy érhetjük el, emberbaráti kötelességünknek igazán csak úgy felelhetünk meg, ha a vész idején elégséges számú működő tagok, illetve tényleges tüzoltók felett rendelkezhetünk.

Legvégül tüzoltó csapatunkhoz azon kérést intézem, hogy legyenek bátrak és kitartók a vész idején, viseljék mindenkor és minden körülmények között ügy magukat, hogy a tüzoltó-egyenruha a becsület és tisztesség egyenruhája legyen, hogy arra mindenki becsüléssel és tisztelettel tekintsen és hogy azt viselhetnie bárki is dicőségnek tarthassa. Adja Isten, hogy szavaim meghallgatásra és követésre találjanak és siker koronázza mindnyájunk törekvését!

És most térjünk át a közgyűlésünk tárgysorozata egyes pontjainak elintézésére, melyhez szives figyelmük s türelmüket kérem.

A felolvasott s több helyen eljenzéssel fogadott eme jelentés meghallgatása után a közgyűlés a tárgysorozat szerint megválasztá s pedig legnagyobb részt egyhangulag az egyesület tisztviselőit.

E választás alapján az egyesület 1883. évi tisztviselőinek névsora:

elnök: Szeghő István
alelnök: Boschán Gyula.
jegyző: Udvardy Ignác
pénztárnok: Strohmayér Ferenc

főparancsnok: Kovács Károly
 alparancsnok: Czifrák József
 mászó parancsnok: ifj. Bence György
 szakaszvezető: Hollósy János
 mentő és bontó parancsnok: ör. Horváth József
 szakaszvezető: Tóth István
 szivattyús parancsnok: Grünvald József
 I. szakaszvezető: Prucker István
 II. " : Mojzer Frigyes
 III. " : Vas Ferenc
 szertárnok: Heigli István
 egyleti ügyész: Erdős Géza
 egyleti orvos: Rigó Ferenc
 zászlótartó: Riedlmayer József
 csapatkürtös: Varga Lajos
 csapat titkár: Máyer István.

Választmányi tagok: a) a pártoló tagok közül Hajlik István, Fangler Mihály, Spur János, dr. Czinder István, Breisach Sámuel, Sipos János; b) a működő tagok közül Rózer József, Szabó Pál, Horváth Ferenc.

A tisztviselői kar megválasztása után megállapított az 1883. évi költségelőránzat, mely szerint a bevétel 809 forint, a kiadás 786 forint lett felvéve; így év végén remélhető pénztámaradvány 23 forint.

Olvasott az 1882. évi egyleti számadás megvizsgálása végett a választmányi kebeléből kiküldött számvizsgáló bizottság jelentése. A jelentés szerint az összes bevétel 1035 ft 85 kr., az összes kiadás 858 ft 98 kr. volt s így a pénztámaradvány 176 ft 90 krt tett. A kifogástalanul vezetett számadást a közgyűlés az alapszabályok 11. §. c) pontja értelmében felülvizsgálat végett Czuker József elnöke alatt Rosenthal Ignác és Geiringer Ödön urakból álló számvizsgáló bizottságnak adta ki azon kéressel, hogy a számadást felülvizsgálja s a felülvizsgálat alapján a pénztároknak a felmentvényt megadni sziveskedjék.

A tárgysorozat utolsó pontja volt az indítványok tételére és azok megbeszélése vette igénybe a gyűlés idejének legnagyobb részét.

Mellőzve a telt, de el nem fogadott indítványokat, tisztán azok elősorolására szorítkozunk, melyeket a közgyűlés magáévá tett.

Mivel az egylet alakulásakor szerzett vízvezető csövek (schlauch) nagyobb részt használatlan állapotba jutottak: a közgyűlés megbizta a választmányt, hogy Szalóki Sándor kaposvári műszövészttől, kinek vízvezető csövei az országos kiállítás alkalmával a bíráló bizottság által legjobbnak találtattak, 100 metert meterjét 1 ft 20 krajával számítva, rendeljen meg.

A tűzoltó csapat mellé egy segédsapat szervezése mondatott ki, mely segédsapatnak kötelessége tüzesetek alkalmával a feckendő huzásban segídeni, a megmentett tárgyakat őrizni, a tűz körül kordont huzni, hogy a csapat működését akadálytalanul folytathassa. A segédsapat szervezésével főparancsnok ur bizott meg.

A létesített betegsegélyező alapot illetőleg a közgyűlés a választmányt egy kezelési szabályzat kidolgozásával megbizta, mely szabályzat tárgyalására rendkívüli közgyűlés egybehívása lett elhatározva. — De már e közgyűlés is kimondotta, hogy a betegsegélyező alap tőkje esonkítatlanul fentartandó s csak is a kamatok használhatók fel.

Máyer Akos volt zalaegerszegi urodalmi számtartó urnak azon előzékenységeért, hogy tüzesetek alkalmával az urodalmi fogatokat az egyesület rendelkezésére volt szives bocsátani, jegyzőkönyvileg köszönet szavaztatott.

A városi képviselő testület megkerestetik, hogy egy pár lovat szerezzen be, mely tüzesetek alkalmával az egylet rendelkezésére állna.

Az egyletbe belépő új tagok részére tájékoztatás végett az alapszabályok egy példányát megküldendő.

Az országos tűzoltó ünnepélyt rendező bizottságnak az egylet érdekében tett szives és önzetlen fáradozásáért jegyzőkönyvileg köszönet szavaztatott.

E sorokban igyekeztünk az egyesület közgyűlésének lefolyását híven előadni; egyuttal megismertette az egyesület egy évi működését, a közönséget ez által törekedtünk meggyőzni arról, hogy az egylet magaslatos céljai s a testület kebelében uralkodó szép egyetértés és összhangzó működés folytán csakugyan méltó a közönség szives támogatására és hazafias pártfogására.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

A győri árvízkarosultak javára rendezett hangverseny. Alig járta be az országot a szomorú hír, hogy Győr városa és Győr megyének a Duna, Rába és Rábca közt elterülő vidéke a bős elem áldozata lett: a helybeli társaskör kebelében már is mozgalom támadt egy, az árvízkarosultak javára rendezendő hangverseny érdekében. Fáradozásukat siker koronázta s a hangverseny január hó 27-én a „Zöldfa“ vendéglő nagy termében díszes és szépszámu közönség jelenlétében meg is lett tartva. — Elismerés illeti a társaskört, hogy ezáltal a közönség részére egy élvezetes estét szerzett; mert minden habozás és utógondolat nélkül elmondhatjuk, hogy a hangverseny kiténően és a várakozásnak teljesen megfelelőleg sikerült a következő programmal: 1.) „Nyitány“ Weber „Oberon“ című dalműhöz; zongorán előadta Hollósy Edén urnó és Anisics Izabella k. a. 2.) „Abránd“ „Il Trovatore“ című dalműből, Oertl Jánosnál gordonka és zongorára; előadták Stern Zs. és Markovics S. urak. 3.) Az „árvíz hajtás“ Vörösmartyól; szavaltá Rosenthal Berta k. a. 4.) „Hármas“ Reisigertől hegedű, gordonka és zongorára; előadták Policzer M., Stern Zs. és dr. Gráner Adolf urak. 5.) A „korszellem“ humorisztikus felolvasás szerkesztette és felolvasa Policzer József ur. Nem tartjuk feladatunknak a műsorozat minden egyes pontját illetőleg részletes kritikát írni, habár ez a közreműködőkre nézve csak kedvező lenne, hanem általában elmondhatjuk, hogy a műkedvelők mindegyike feladatát sikeresen megoldotta s a közönség tetszését és helyeslését teljes mértékben kinyerte, amit igyekezett is kimutatni a lelkes éljenzéssel és tapsvi-

harral, melylyel szives fáradozásaitak mintegy jutalmazá. A hangverseny tanc követé, mely vidám kedv közt folyt reggeli 3 óráig. A hangverseny tiszta jövődelmé 68 ft. 40 kr. Felülfizettek: Dr. Gyömörey Vince 3 ft. Deutch Manó 2 ft., Deutch Ödön 1 ft., Bessenyei György 1 ft., Skublics Zsigmond 3 ft., Svastits Benó 2 ft., Stern Farkas 1 ft., Rosenberg Henriette 1 ft., Schütz Sándor 2 ft., Gidró László 1 ft., Németh János 2 ft., Weisz Jónás unokaöcse 1 ft., Fenyvesi Miksa 1 ft., Boschán Gyula 1 ft., Szalay Ferenc 1 ft., Boschán Emil 50 kr., Számek Zsiga 50 kr., Policzer József 2 ft., Weisz Fanny 1 ft., Kummer Gyula 1 ft., Fangler Mihály 50 kr., Ragendorfer Jakab 50 kr., Weisz Ede 60 kr.

Dunántul hét vármegyének fiatalága által január hó 30-án Nagy-Kanizsán a „Szarvas“ vendéglő nagytermében tartott bál — mint bennünket értesitenek — fényesen sikerült. A pazar fényvel díszített teremben a közel s távoli vidék legelőkelőbb közönsége gyűlt egybe. Az első négyest 40 pár táncolta. Jelen voltak Baranyay Ödönné, (Hahót) Benczik Ferencné, Bogay Ödönné, Boncz Andorné, Hertelendy Józsefné, Makay Dezsőné, Szily Dezsőné (Botfa); Baán Margit, (Szabar) Bezerédy Ilona (Hencse), Gaál Atala (Pacsa), Garger Zseni (Keszthely), Horváth Polin (Sz. György Vas m.), Konkolyi Margit (Vat), Könmigayer Ilona (Neszlejt), Kuesenics Ilona (Pécs), Kerkapolyi Mili és Magda, Rajky Bella és Anna (Rajk), Szabó Emilia (Pusztakövecz), Szily Boriska (Baranya), Stocker Vilma (Keszthely), Svastits Irén, Svastits Margit és Árpád, Skublics Ráfi (Szt-Mihály), Skublics Maria (Z-Egerszeg), Skublics Zseni (Bessenyei), Tolly Ilona (Letenye), Sümei Mancie és Mari (Süjtör), Tuboly Aranka, Varga Magda.

A szegény gyermekek karácsonyfa egyletének f. hó 2-án délután 2 órakor a polgári iskola rajztermében tartott népes ülésén Kovács Károly ur felolvasa az általa készített alapszabálytervezetet, melyet a közgyűlés változtatlanul elfogadott. — Az ideiglenes tisztikar hivataláról leköszönvén, az egylet tisztviselői választottak meg. — A szavazás eredménye következő: Ruzsits Károlyné elnök, Handler Istvánné alelnök, Hubinsky Adolfné pénztárnok, Kovács Károlyné jegyző, Kovács Károly h. jegyző. Választmányi tagok: Nemes Sándorné, Hollósy Józsefné, Udvardy Ignác, Hagymásy Istvánné, özv. Tahy Rozália, Rigó Ferencné, Kékessy Istvánné, özv. Kopácsy Györgyné, Bódy Józsefné, Tretter Viktorné, Fangler Mihályné, özv. Krizmanicsné. Póttagok: Nagy Károlyné, Rosás Jánosné, Sanits Sándorné, Sipos Jánosné, Stróhmayer Ferencné. — Az egylet tagjainak száma jelenleg 711. — Tájékoztatót végett az egyesület alapszabályait alkalmilag közölni fogjuk.

A csáktornyai polgári iskolai helyiség a megyei főorvosnak jelentése szerint egészségügyi szempontból több rendbeli kifogás alá esvén, a hatóság közbelépését, intézkedését igényelte. A közigazgatási bizottság által ennek folytán az épület megvizsgálásával megbizott küldöttség f. é. január hó 28-án az épületet tüzetes vizsgálat alá vevén, azt tapasztalta, hogy az a tantermek szűk terjedelmé miatt a jelenlegi mérsékelt számú tanulók befogadására sem elégséges, továbbá nedves volta, valamint több rendbeli és pedig változtatással, átdomittással sem mellőzhető hiányai miatt tanárookra és tanoncokra egyiránt felettébb ártalmas és veszélyes. — és így hatóságilag nem tűrhető, s a polgári iskola más alkalmas épületbe által tendó. —

Köszönetnyilvánítás. A f. évi január hó 27-én a zalaegerszegi „Társaskör“ által a győri árvízkarosultak javára rendezett és felolvasással egybekötött hangverseny kiténő sikere a szives közreműködők u. m. Hollósy Edéné, urhölgy, Anisics Izabella k. a., Rosenthal Berta k. a., Stern Zsigmond ur (Nagy-Kanizsáról), Markovics Sándor ur, Policzer Mór ur, dr. Gráner Adolf ur és Policzer József ur — érdeme, akik fogadják a „Társaskör“ nevében kifejezett hálás köszönetünk nyilvánítását. — A rendezőség.

A hákok-szt.-györgyi pebániai javadalmat herceg Eszterházy Miklós mint kegyur Keller Ferenc lékai segédlelkésznek adományozta.

Kinevezés. A szombathelyi püspökség helybeli urodalmához ispanná Boldizsár Gáspár lett kinevezve.

Elgázolta a vonat. Reichl Kálmán alsó-krályovezi pályafelügyelő f. hó 29-én az indóházhoz közel fekvő kocsimában több ismerősével együtt borozgott, a legvidámabb hangulatban. Ejjél után két óra felé szétoszlott a társaság, s kiki lakására indult. Reichlnek a pályaudvaron kellett keresztül menni lakásáig; de mámoros állapotban lévén, a sínek között elesett, el is aludt és a reggel 5 órakor Csáktornya felől jövő gyorsvonat a szerencsétlennek fején keresztül szétteljesen szétrombolta. Csak reggel, midőn kivilágosodott, találták meg a fej nélküli testet. A szerencsétlen négy kiskorú árva és egy kesergő özvegyet hagyott maga után.

Névmagyarisítás. Krausz Pál zalaegerszegi illetőségű zalaegerszegi lakos saját, valamint Henrik és Julia nevű kiskorú gyermekei vezetékek nevének „Noszlopi“-ra, Jakobovszky János pallini illetőségű unépi lakos vezetékek nevének „Etelvári“-ra, Kohné József szentpéter-urii illetőségű aradi lakos vezetéke nevének „Hercegi“-re kért átváltoztatását a m. kir. belügyminisztérium megengedte.

A győri árvízkarosultak részére szerkesztőségünkbe befolyt 8 ft adományt a győrmegyei alispáni hivatalhoz köldöttük.

A helybeli ipariskolai szakbizottság mult hó 28-án a városház termében tartotta alakuló gyűlését. Megválasztott elnöknek Kovács Károly és jegyzőnek Pankovich György. A bizottság egyuttal elhatározta, hogy a helybeli takarékpénztár megkeresi, miszerint évenként az iparoktatás szükségletének fedezésére bizonyos összeget sziveskedjék áldozni; a helybeli ipartársulatok pedig felszólíttatnak, minő összeget lesznek hajlandók évenként az ipariskolára fordítani. — Az ipariskola felállításáról szükséges intézkedések megbeszélése elhalasztott azon időre, midőn az ipariskolák szervezése

körül buzgolkodó lelkes főur Zichy Jenő gróf, városunkat magas látogatásával szerencsételti. —

Zala-Egerszegben január hóban elhaltak: 4-én Erdős Géza 5 hónapos agyhártya gyulladásban, 6-án Kozma Ilona 4 hónapos göresös köhögésben, Jagadits Ilka 1 1/2 éves vízkórban, Szabó Károly 4 hetes sorvadásban, Vacht Vilma 20 éves szív vízkórban; 7-én Búcskei Ferenc 7 hetes nehézkórban, 9-én Kovács Vilma 2 hónapos sorvadásban, 10-én Horváth István 1 1/2 éves hasmenésben, 11-én Horváth Gizella 4 hetes behurcutban, 13-án Tóth Örsze 1 éves sorvadásban és Dervarits Ida 3 hetes toroklobban, 14-én Fentner Kádi 96 éves végelgyengülésben, 15-én Eklér Gusztáv 1 1/2 é. tüdő hurutban, 18-án Németh Mária 10 éves sorvadásban, 21-én Gecseg Imre 44 éves tüdővészben, 22-én Farkas Vilma 9 hónapos sorvadásban és Soós Lóri 40 éves tüdőgümőkórban. Zala-Egerszeg 1883. január 31-én. Rigó Ferenc köröves.

A zalaegerszegi pénztárnoktól nyert értesítés szerint a járáskör pártoló tagjaivá lettek s az 1883. évre szóló tagsági díjat lefizették Kroszty János, Szigethy Antal, Erdős Géza, Udvary Ferenc (Körmend), Tomasiich Sándor, Sturm György (3 évre lefizette a tagsági díjat), Németh János (évenként 2 ftot fizet), Sipos János, Deutsch Manó, Policzer József, Schütz Sándor urak. Tekintettel arra, hogy a pártoló tagok által fizetett összeg a tehetetlenségre jutott tanítók és ezek özvegyei, valamint árváinak gyámolítására szolgál, felkérjük a n. é. közönséget, sziveskedjenek az egylet pártoló tagjai sorába minél nagyobb számmal belépni.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Plichta Kázmér csáktornyai kir. jbróság díjnokot a csáktornyai kir. jbrósághoz irnokká, Hencz József lipótvári kir. orsz. fegyintézetű főfegyvert pedig a zalaegerszegi kir. ügyészség felügyelete alatt álló központi fogházhoz fogházfelügyelővé nevezte ki.

Tűz volt Keszthelyen mult hó 22-én reggeli 2 óra tájt, mely özvegy Gleiman Edéné fúteai lakházát hamvasztotta el. A tűz állítólag egy gyújtogató aljas tettéből eredt. Egy cipész legény gyanúból letartóztatott. A vizsgálat van hivatva a valóit kideríteni.

Öngyilkosság. Király Zsigmond koresmai szolga mult hó 25-én délután 5 órakor Keszthelyen eddig ismeretlen okból felakasztotta magát; mire észrevéttett, már meg volt halva. Az öngyilkos tapolcait illetőségű 22 éves volt.

Meghívás. A zalaegerszegi első zenekar által f. évi február hó 8-án a „Zöldfa“ vendéglő nagytermében zártkörű táncvigalom rendezetik. Belépti díj személyenkint 80 kr. Kezdeté 9 órakor.

A zala-lövői ifjuság által f. évi január hó 30-án a győri árvízkarosultak javára rendezett táncvigalom a helyi körülményekhez mérten fényesen sikerült, s a főtjelölt célra következő összeget jövődelmezett: Összes bevétel 87 ft., ebből a kiadást 58 ft 27 krt levonva marad tiszta jövődelem 28 ft. 73 krt, mely összeg a győri alispáni hivatalhoz be is küldetett. Felülfizettek: Marton Lajos 1 ft 40 kr., Hethéy Elek 1 ft., Brückner Miksa 1 ft 40 kr., özv. Wolfsohné 1 ft., Hoffmann Samu 50 kr., Arnstein 40 kr., Friedrich Antal 80 kr., Grünbaum Gyula, id. Schwarc Mór, ifj. Schwarc Mór (Körmendről) 1—1 ft., Bergstein Hermann (Salonvár) 1 ft 40 kr., Blau Ignác 40 kr., Láng Ignác (Szombathely) 1 ft. Fogadják a t. felülfizetők a rendezőség köszönetét. A rendezők közül felülfizettek: Dr. Kertész Lipót 2 ft., Strausz Miksa 2 ft., Karl N. 2 ft., Reichenfeld Pál 2 ft., Deutsch József 2 ft., és Goldstein Miksa 2 ft. (G.)

Feltörés. Sümeghen mult hó 23-án éjjel Eitner Sándor kereskedőnek az udvaron levő irodájába ismeretlen tettesek a fal kibontása által behatoltak s az asztali fiókot feltörve, onnan 200 forint készpénzben s 600 forint értékű papirokban eltolvajoltak. A betörést a helyi körülményekkel ismerősnek kellett temi; két egyént, kikre a tolvajlás gyanúja irányult, le is tartóztatott. A tettesek nyomozása folyamatban van.

A győri árvízkarosultak javára Körmenden f. hó 10-én a Korona vendéglő dísztermében táncvigalom lesz. Belépti díj: személyjegy 1 ft 50 kr., családjegy 3 ft.

Az ipari szakoktatásra a vallás- és közoktatásügyi minisztérium a legújabb időben különös súlyt lát szik fektetni. Erre vall azon körülmény, hogy nevezett minisztérium kebelében legközelebb egy új szakosztály lesz föllállítva, mely az ipari szakoktatásra s a technológiai museumra vonatkozó ügyekkel fog kizárólag foglalkozni. — Helyeseljük ez eljárást, mint általában az ipari oktatás érdekében történő minden legesekélyebb intézkedést, de talán mégis előbb meg kellene teremtenünk a kérdéses iskolákat, mert ugyan vajmi kevés van az országban, melyet joggal ipariskola névvel lehet illetni s csak azután lehetne magát a szakosztályt föllállítani.

A köztisztviselők minősítéséről szóló törvények f. hó 6-án hirdettvén ki, a szülők tájékoztatása végett az orvosi, jogi, mérnöki stb. szakpályák mellözésével közöljük azokat, a melyekre elemi, polgári vagy középiskolai tanulmányok is elégségesek: 1. Jegyzői vizsgálatra csak az bocsátható, ki legalább is hat gymn. vagy reálskolai, avagy a polgári iskolák hat osztályát, kereskedelmi iskolát, vagy megfelelő katonai tanfolyamot sikeresen végzett. — 2. Az országos levéltár fogalmazási szakában csak az alkalmazható, ki a jogi, vagy legalább bölcsészeti tanfolyamot végezte; a kezelő szaktán 8 gymn. osztály, a megyei és levéltáraknál szintén 8 gymn. osztály kívántatik. — 3. A postafőtisztek, tisztek- és gyakornokoktól fogymu. vagy főreált. érettségi vizsgálat, vagy keresk. katonai tanintézet bevégezése kívántatik. 4. A kinevezett távirtda-kézeltőknel legalább a polgári vagy altisztú iskola, a szerződötteknél legalább a népisk. tantárgyak ismerete szükséges. 5. A minisztériumoknál, a megyéknél és városi hatóságoknál, a pénzügyi igazgatóságoknál, adófelügyelőségeknél, illetékkiszabási- és adóhivataloknál, a dohányjövődékeknel, az áll. jogászigazgatóságoknál, a bányászati- és pénzverésnél, az állam-nyomdánál, a lottó-, posta- és

táviraigazgatóságoknál, az áll. zálogházaknál, tébolydák-
nál és kórházaknál s más intézeteknél és hivataloknál
alkalmazott számvizsgálói és ellenőrző tiszvis-
selőtől értekezési vizsgálat, keresk. vagy katonai taninté-
zet bevégezése s az államszámviteli vizsgálat letétele
kivántatik. — 6. Állami s városi pénztárnokra és
könyvvizsgálóira ugyanaz a kötelező; a fogyasztási
adószedő, ellenőr és tisztviselő, a sőtárnok, ellenőr, má-
zsiszt, almáza-tiszt és hivataltisztnél algyimn., alreált.
tanulmányok, vagy a polg. iskola 4. osztályának sikeres
bevégezése. A II. oszt. mellék-hivataloknál szintén ez utóbbi
minősítvény. — 7. A dohány árudai, raktári és lotto-
igazgatósági tisztviselőknél értekezési vizsgálat kivántatik,
kivételesen alkalmazhatók a polgári iskola 6. osztályát
végzett egyének is. — 8. Fegyverteleni és kerületi
ellenőr és gondnoknál értekezési vizsgálat; főhivatali-
lőknél 4. oszt. polgári iskola bevégezése. — 9. A zá-
logházi igazgató, ellenőr, könyvvizsgáló, pénztárnok és
ellenőrzési szántistnál értekezési vizsgálat. Az alsóbb
tisztviselőknél 4. gymn., real- vagy polg. isk. osztály.

Kimutatás a néhai Stern B. és családja által Zala-
Egerszegen alapított kórházban az 1882. év január 1-től
1882. december hó 31-ig ápolott betegekről — című fü-
zet küldetett be szerkesztőségünkbe. A kimutatás sze-
rint maradt 1881. évről a kórházban 4 beteg, évközben
felvételre 45, összesen gyógykezeltetett 49, kik közül
elbocsátottat 41, meghalt 4, a kórházban maradt az
1882. év végén 4. Az ápolási napok száma 1358, s így
egy betegre átlag 277 ápolási nap esik. A 4 meghalt
az évi betegek 12% -át teszi. — Az ápolott betegek kö-
zül 32 róm. kath., 2 ág. hitv., 1 helvét hitv. és 14
mózes vallású volt.

A Regényvilág újabb hat tüzetét (10—15) vettük
és e hat füzet csak újabb buzdítás arra, hogy e kiváló
szépirodalmi vállalatot, melyet az elsőrangú kül- és bel-
földi írók egész sora a többi hason irányú vállalatokkal
összehasonlíthatatlan magaslata emel, őszinte meggyőző-
déssel és legmelegebben ajánljuk a magyar olvasó közön-
ség azon részének, melynek finom műveltségéről első sor-
ban megszokott olvasmányai tanuskodik. Az első füzettel
megkezdett regények, Jókai „Minden poklon keresztül“
Beniczky né Bajza Lenke „Tévesztett utak“ című
eredeti művei minden fejezetükben, minden sorukban
újabb élvezetet nyújtanak. Mark Twain, a kitünő ameri-
kai humorista „Koldus és királyfi“ című elbeszélése oly
gyönyörű olvasmány, hogy egyes folytatásait valóban fé-
szülten várjuk. És ha végére értünk a hetenkint ugyan-
esok nagy adagokban adott regényeknek, ott van száraz-
csatotnak a tárcarovat, mely könnyed, mulatódó modor-
ban hoz az irodalom színvonalán álló kisebb elbeszélé-
seket, beszélyeket, út- és néprajzokat. Irodalmi rovatban
az újabb megjelent műveket szakavatott toll bírálja
és egyáltalában nincs az irodalomnak ága, melyet a
Regényvilág fél nem ölelné, a mennyiben ezt a lap hiva-
tásával és irányával, melytől mostanáig el nem tért, ösz-
szegyeztethetőnek találja. — Újból ajánljuk e kitünő és
olesó folyóiratot mindenkinek, ki a magyar szépirodalom
felvirágoztatásán nemcsak elvben, de tényleg is közemü-
ködni akar. Előfizetési ár negyedévre 1 ft 95 kr, félévre
3 ft 90 kr. Mutatvány számot kívánatra bárkinek küld
a kiadó-hivatal: Révai Testvérek könyvkiadó-hiva-
tala Budapestben; IV. Váci-utca II. sz.

A „Jókönyvek“-ből eddig a következő füzetek je-
lentek meg: 1) Mátyás király és Bente ur. Versbe szedte
Jókay Mór. 24 oldal; ára 5 kr. 2) Aki a szentjét el nem
adja. Elbeszélés. Irta: P. Szathmáry Károly. 24 oldal;
ára 5 kr. 3) Herceg Eszterházi Miklós kalandjai szárazon
és vizen. Irta: Mikszáth Kálmán. 24 oldal; ára 5 kr.
4) Mátyás király és a gonosz kamarás. Irta: P. Szath-
máry Károly. 32 oldal; ára 5 kr. 6) Az ördög orsója,
vagy a tolpányi boszorkány története. Irta: Mikszáth
Kálmán. 24 oldal; ára 5 kr. 7) Egy világhős gyermek-
kora. (Garibaldi ifjúsága). Irta: Kálmán diák (Törs Kál-
mán). 24 oldal; ára 5 kr. 8) A fálu koronája. Elbeszél-
és. Irta: Tolnay Lajos. 16 oldal, ára 3 kr. — Lapunk
egyik számában részletesen ismertettük e vállalatot, mely-
nek célja népünk erkölcsi és irodalmi felemelése; kiszor-
ítani a nép erkölcsi megmérettetését oly nagy
mértékben elősegítő ponyva-irodalmat s helyébe oly ir-
ányú könyveket adni a nép kezébe, melyek által erkölcsi
szelidülnek, izlése tisztul és szellemi látóköre tágul. —
Papok és tanítók, mint kik a néppel első sorban érint-
keznek, volnának hivatva e nagyfontosságú vállalat ter-
jesztésére.

**A földrengések tudományos megfigyelése és ta-
nulmányozása.** A magyarhoni földtani társulat kebelé-
ből kiindult azon eszme, hogy a hazánkat gyakrabban
érintő földrengések, — hasonlóan Európában egyéb művelt
államokhoz, — tudományos megfigyelés és tanulmányozás
tárgyává tétessenek, végre megvalósult. A választmány
e célból egy állandó bizottságot nevezett ki, melynek el-
nöke dr. Szabó József, egyetemi tanár; tagjai pedig
Hantken Miksa, Lóczy Lajos, dr. Schafarezik Ferenc,
Szontagh Tamás és Válya Miklós urak. — Az állandó
bizottság célja a honunkban fellépő földrengéseket
pontosan megfigyelni, illetőleg minden ide vágó ada-
tot összegyűjteni és idővel esetleg ezek és honunk
geológiai tektonikája között az összefüggést kimutatni.
Miután a bizottság feladatának csak akkor fog eleget
tenni, ha a lehető legtöbb oldalról támogatatik, a tu-
dományos mozgalmak iránt mindenkor érdeklődést tanu-
sítókhoz azon kérelemmel fordult, hogy a környéküket
érintő földrengési tüneteményeket megfigyelni s a meg-
figyelés eredményét a bizottsággal közölni sziveskedjenek.

Meteorológiai észleletek a csáktornyai községi
elemi népiskolánál 1883. évi január hóban. Közép lég-
nyomás: 728.0 millimeter; a légnyomás maximuma: 63.0
mm. 19-én d. u. 2 óraker; a légnyomás minimuma:
42.1 mm. 27-én reggel 7 óraker. Közép hőmérséklet: —
2.2°C; a hőmérséklet maximuma 8.9°C. 30-án délután 2
óraker; a hőmérséklet minimuma: — 9.8°C 20-án reggel
7 óraker. — Közép párányomás: 3.6 mm. A levegő köz-
ép nedvessége százalékokban: 88.2%, legesekélyebb

nedvesség: 50% 29-én este 9 óraker. Közép felhőzet
(0-tól 10-ig számítva) 5.7. Egészen derült: 10-szer, egé-
szen borult: 34-szer észleltetett. — Közép szél erősség
(0-tól 10-ig számítva) 1.9. Összesen észleltetett 93 szél
és pedig: északi: 17; északkeleti: 25; keleti: 26; dél-
keleti: 2; déli: 4; délnyugati: 7; nyugati: 5; észak-
nyugati: 7. 5-nél nagyobb szél erősség észleltetett 4-szer
és pedig: 23- s 24-én. A légköri csapadék (hó és eső)
27-80 millimeter. Legnagyobb csapadék mennyiség:
8.15 millimeter 24-én. Napok száma csapadékkal: 8, 4
hóval és 4 esővel. Kód észleltetett 3-szor. Csáktornya,
1883. feb. 2. Jeney Gusztáv meteor. észlelő.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ hivatalos Értesítő-je.

18.
1883.

A Zalamegyei gazdasági egyesület f. 1883-ik
évi január hó 9-én tartott közgyűlése 5 8—1883.
szám alatt hozott határozatával az alapszabályok
alapján a zala-egerszegi és keszthelyi vidéki kört
akkép alakította, hogy a zala-egerszegi körbe
a megyének zala-egerszegi, novai, alsó-lendvai,
csáktornyai, perlaki, letenyei, nagy-kanizsai já-
rásaiban fekvő községeit — a keszthelyi körbe
a megyének keszthelyi, tapolezai, sümegi, pacsei
járásaiban fekvő községeit osztotta be.

Ugyanazon számú végzéssel az alapsza-
bályok 44. §-a értelmében — a zala-egerszegi
kör megalakulására ideiglenes elnökül engem
küldvén ki, e megbízatásom következtében a
zala-egerszegi kör alakuló közgyűlését
Zala-Egerszegen, mint a kör székhelyére
f. 1883-ik évi február hó 11-ére délelőtti
10 órára az egyesület saját háza termében
(Fekérképi utca 333. sz.) kitűzöm, s
arra az egyesület alapító, rendes, évi fizetéses
jelenlegi tagjait, s mindazokat, kik a megye gaz-
dászati állapota iránt érdeklődnek, — az egyesü-
letnek tagjai lenni kívánnak tisztelettel meghi-
vom oly értesítéssel, hogy a kör megalakulásáig
az évi fizetéses tagok jelentkezései s tagsági dí-
jaik általam is elfogadtatnak, — az alapító vagy
rendes tagságra pedig a jelentkezések az egye-
sület elnökségéhez Zala-Egerszegen intézendők.

Döbrétén, 1883. évi január hó 21-én.

Skublics Jenő m. k.

a Zala-Egerszeg vidéki gazdasági kör
ideiglenes elnöke.

19.
1883.

A Zalamegyei gazdasági egyesület f. 1883-
ik évi január hó 9-én tartott közgyűlése 5 8—
1883. szám alatt hozott határozatával az alap-
szabályok alapján a zala-egerszegi és keszthelyi
vidéki kört akkép alakította, hogy a zala-egér-
szegi körbe a megyének zala-egerszegi, novai,
alsó-lendvai, csáktornyai, perlaki, letenyei, ka-
nizsai járásaiban fekvő községeit — a keszthe-
lyi körbe a megyének keszthelyi, tapolezai, sü-
megi, paczai járásaiban fekvő községeit oszt-
totta be.

Ugyanazon számú végzéssel az alapszabá-
lyok 44. §-a értelmében — a keszthelyi kör
megalakulására ideiglenes elnökül engem küld-
vén ki, e megbízatásom következtében a kesz-
helyi kör alakuló közgyűlését
Keszthelyre, mint a kör székhelyé-
re f. 1883-ik évi február hó 18-ára
délelőtti 10 órára az „Amazonhoz“
czimzett vendéglő termében kitü-
zöm, s arra az egyesület alapító, rendes, évi
fizetéses jelenlegi tagjait, s mindazokat, kik a
megye gazdasági állapota iránt érdeklődnek, —
az egyesületnek tagjai lenni kívánnak tisztelettel
meghívom oly értesítéssel, hogy a kör megal-
akulásáig az évi fizetéses tagok jelentkezései s
tagsági díjaik általam is elfogadtatnak, — az
alapító vagy rendes tagságra pedig a jelente-
kés az egyesület elnökségéhez Zala-Egersze-
gen intézendők.

Sármelléken, 1883. január hó 28-án.

Bogyay Máté m. k.

a Keszthely vidéki gazdasági kör
ideiglenes elnöke.

Felelős szerkesztő s kiadó-tulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

Tahy R. gyorssajtónyomása Zala-Egerszegen.

Hirdetések.

Meghívó.

A zala-egerszegi takarékpénz-
tár részvénytársaság az alapsza-
bályok 26-ik §-a értelmében folyó
1883-ik évi március hó 3-án d. n.
2 óraker saját üzlet helyiségében

KÖZGYŰLÉST

tart, melyre a részvényes tagok
ezennel tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tanácskozás tárgyai:

- 1.) Elnöki jelentés.
- 2.) Az igazgatóság lezárolásának megvizsgálá-
sa, a mérleg megállapítása, a nyereség
felosztása a felügyelő bizottság jelentése
alapján.
- 3.) Az igazgatóság és felügyelő bizottság fel-
mentése.
- 4.) Az alapszabályok értelmében netán beadandó
egyéb indítványok.

Kelt Zala-Egerszegen 1883. évi
január hó 27-én.

Az igazgatóság megbízásából:

Handler István s. k.

20. 1—1.

elnök.

1910. tkv. 1882.

Árverési hirdetmény.

A zalaegerszegi kir. törvényszék mint telekkönyvi
hatóság által közhírré tettik, mikép **Marton Rudóif**
végrehajtatónak **Steiner Salamon** végrehajtatást szenvedő
elleni 240 ft. 260 ft. és 167 ft. követelése és járulé-
kai kielégítése végett a bezerédi 144. sz. tjkvben foglalt
A. §. 300. hrsz. alatti 360 ft. értékű ingatlan Bezeréd
községben a községbíró házában

1883. évi február hó 28-ik napján d. e. 10 óraker
666 ft. 60 kr. utóajánlati (1881. LX. t. c. 187. §.) ki-
kiáltási ár, ugy a venni szándékozók által a bírói meg-
bízott kezéhez letendő bánatpénz, továbbá a telekkönyv-
hatóság kiadó hivatalában és a bezerédi község bírójánál
megtekinthető egyéb feltételek mellett a legtöbbet ígé-
rőnek eladni fog.

A kir. trvszék mint tlkvi hatóság, Zala-Egersze-
gen 1882. évi június 2-án.

Dr. Gyömöreý Vince

elnök.

Rutich Sándor

jegyző.

21. 1—1.

6148]tk. 1882.

Árverési hirdetmény.

A zala-egerszegi kir. trvszék mint tlkvi hatóság
közhírré teszi, hogy özv. **Molnár Jánosné** szül: **Gál Bor-
bála** végrehajtatónak **Pál József** és neje végrehajtatást
szenvedő elleni 70 ft. tőkekövetelés és járulékaik iránti
végrehajtatási ügyében a zala-egerszegi kir. törvényszék
területén levő Zalabér községben fekvő a zalabéri 437.
sz. tjkvben foglalt A. §. 1285. hrsz. ingatlanak Pál
József nevében álló fele részére az árverést 341 ft. ezen-
nel megállapított kikiáltási árbán elrendelte, és hogy a
fentebb megjelölt ingatlan az

1883. évi mártius hó 27-ik napján d. e. 10
óraker Zalabér községbíró házában megtartandó nyilván-
os árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el-
adati fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becs-
árának 10 % -át vagyis 34 ft. 10 krt készpénzben vagy
az 1881. LX. t. c. 42 §-ában jelzett árfolyammal szá-
mitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a.
kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óva-
dékkel értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni,
avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bán-
atpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított
szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A zala-egerszegi kir. trvszék mint tlkvi hatóság
Zala-Egerszegen 1882. évi december hó 15 napján.

Dr. Gyömöreý Vince

elnök.

Magyar Pál

jegyző.

19. 1—1.

Mindenmü fogfájás, még ha a fogak lyu-
kasak vagy töröttek is, pillanatnyi idő alatt és
tartósan elhárítatik a híres

indiai kivonat

(indischer Extrakt) által. E kitünő tulaj-
donságánál fogva ezen szernek egy háznál sem
szabad hiányoznia. Valódi hamisítatlan minőség-
ben, palackokban elhelyezve, palackja 35 kr-
jával Zala-Egerszegen egyedül **Hollósy József**
gyógyszerész-urnál kapható.

4. *—5.